

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

**Svmma, Sive Avrea Armilla Bartholomæi Fvmi Placentini,
ordinis Prædicatorum, ac hæreticæ prauitatis Inquisitoris**

Fumo, Bartolomeo

Antverpiae, 1570

Emphyteosis.

urn:nbn:de:hbz:466:1-30427

EMPHYTEOSIS.

ter contra pietate filium afficit verbe
ribus. Secundò, quando cōpellit eum
peccare in corpus suum. Tertiò, si fi-
lius est arrogatus impubes, & pubes
factus, probat non expedite, quod sit
arrogatus. Quartò, si pater agnouit li-
bi relictum legatum: vt emanciparet
filium, & in iisis pater tenetur: vt not.
Azo. in sum. C. de emancip.

4 PATER post filiu emācipare per
procuratorem: vt not. Bart. in l. Gal-
lus. §. forsitan ff. de lib. & posthu.

5 F I L I U S emācipatus reuocatus in
pattiam potestatem propter alimenta
non præfita patri, secundum Cy. in l.
filius. C. de ingrat. lib. de hac materia,
quia parum valet confessoribus, vide
si vis Summistas. Effectus patris po-
tatis ponuntur ab Anglo de Act. in-
stit. de pa. pot. & sunt sex.

EMPHYTEOSIS.

6 E M P H Y T E O S I S, quod sermone
vulgari dicitur ad liuellum, est cō-
tractus mediis inter locationē, & vē-
ditionem, per quem transfertur do-
minium in emphyteotam, retento do-
mino directo apud dominum, secun-
dum Panor. in capitul. fina. de loca. &
soluit emphyteota aliquid domino
singulis annis. ff. si ager vesti. l. i. do-
minium verò utile remanet apud em-
phyteotam, & habet possessionem e-
ius ciuilium, emphyteota verò natu-
alem.

7 C O N T R A C T U S emphyteoticus
differt à censuali, in quo & directū do-
minium transfertur. c. constitutus. de
relig. domi. differt & à feudo, quia in
feudo dominus in personam vasalli
ius habet, non autem emphyteot. &
in alio de quib. Tab. feudam. §. i.

8 I U S emphyteoticum secūdum op-
inionem Iohan. de Imo. in cap. fi. de lo-
cat. quæ est melior, transit ad extra-
neos hæredes, etiā in re ecclesiastica,
dummodo sit data secūdum illam so-
lennitatem. ca. i. de teb. ecclesi. non a-
lien. lib. 6. cōsuetudo tamen debet ser-
uari, secundum d. Felin. in c. in presen-
tia. de proba. col. 12.

9 E M P H Y T E O S I S concessa ab eccl-
esi pro se, & filijs, priuato, secundum

Abb. in dict. c. in presentia, nō transi-
ad filios naturales, etiam si legitimata-
rentur, nisi quādo legitimaretur per
sequens Matrimonium.

10 Q U A N D O quis accipit emphyteo-
sim pro se, & filiis suis, non intelligun-
tur filii, feminæ, sed tantum masculi,
secundum loan. de Imo. in ca. fi. de lo-
ca. per dictum quoddam Arc. in ca. si
quis suadente. 17. quest. 4. vbi voluit,
quod in materia contractu, masculi-
num non concipiatur femininum. per
l. veteribus ff. de pac. in quo & multi
ali concordare videntur.

11 E M P H Y T E O T A nō potest dimit-
tere rem emphyteoticam, & se libera-
re quando voluerit, secundum Paulū
in c. iudicatum. de immu. ecclesi. quia
quod à principio est voluntatis ex post-
facto est necessitatis. lib. sicut. C. de a-
bitio & ob. nō pactum, vel cōsuetudo
aliud inducat, & quod possit renun-
tiare, tenet etiam d. Felin. in c. que in eo
celsiarum. de consti. col. 30.

12 Q U I rem emphyteoticam habet,
potest alteri dare in emphyteosim. in-
st. de locati. §. adeo. non tamen ita, ve
ipse sit liber à præstatione canonis, &
si secundus emphyteota vult alienare,
tenetur quætere cōsensum directi do-
mini, & non primi emphyteot. vt
not. gloss. in l. h. C. eod. & directus do-
minus debet habere laudemum.

13 E M P H Y T E O T A cuicunq; rei e-
tiam ecclesiastica potest donare, aut
legate meliorantes, quas facit in rem
emphyteoticā, sine alia solennitate, se-
cundum gloss. in capit. fina. de loca. &
communiter docto. Permutare autē,
vel pignori obligare, nō est tutum si
nie consensu domini, quia multi doct.
tenent quod non possit. in l. fi. C. de
iur. emphyteo.

14 E M P H Y T E O T A, potest vendete
meliorationes etiam rei ecclesiæ, secū-
dum Panormit. in capit. fina. de loca.
dummodo seruet solennitatem, vide-
licet quod primò requirat rectore ec-
clesia: secundò, denuntiet pretium:
tertiò, labantur duo menses ecclesia
non respondente: quartò non vendat
personis prohibitis: quinto, quod non
vendas

vendant nisi vtile dominium : sexto, 2. C. de iure emphyt. Si est ecclesiæ per quod non prius ceciderit à iure non bienniū, nisi celestiter soluat. ca. fin. de soluendo. Vide de hoc Tabu. ibi. § 9. locat. & si expectat libellum, vel re-potest tamen dare fratri suo sine di-quisitionem, non dicitur celestiter sol-cta solemnitate, secundum Bald. in l. uere secundum glo. in d. c. si. Ista cele-voluntas. C. de fideicom. quando duo frates habent emphyteosim pater-nam.

^{10.} ^{11.} P O T E S T E T A sine consensu domini dari in doce filiz, secundū Spec-tual. de loca. §. nunc aliqua. ver. 190. nec transfit plus dominij quam ipse

habet, per ca. nuper. de dona. inter vir.

& vxo. & idem dic in donatione pro-ppter nuptias, nec tenetur soluere lau-demum, quia alienatio est necessaria, secundum Gul. & Bartol. in l. & ideo. ff. de cōdi. fur. Similiter potest dari in doce extraneæ, si nō estimata detur, & soluer laudemum, sed estimata nō potest dari nisi filia.

^{12.} S i alienauit emphyteota rem con-ditionaliter, videlicet si domino pla-cuerit, & si dominus voluerit tantum-dare, teneatur restituere, non ca-dit in commissum, secundum Alber.

post Alber. Pap.

^{13.} I N T E M P H Y T E O T I C A , propter bel-la, sterilitates, & huiusmodi, nō fit re-compensatio anni census, nisi census eset ita magnus, quod non plus per-ciperetur, ac si res esset locata de anno in annum, secundum Bald. in l. §. C. de iur. emphyt. Et dicit Bart. ibi, quod tunc non est proptie contractus em-phyteoticus, quando datur tanta qua-titas, quanta pro locatione. Si tamen

substantia rei in totum perire, vel ab hostibus irreparabiliter rapetur, debet fieri remissio, secundum gloss. in dicto capit. fin. Et Pa. ibi. idem dic de augmento, quia non augetur pen-sio in casu, quo non minuit pro-pier eius lassitudinem, secundum Pan. in d. ca. fin.

^{14.} D E S T R U C T A re emphyteotica (vt domo cōbusta) & reparata, destrui-tur obligatio, que erat super rem illā. Bart. in l. damni. ff. de damno infect. §.

^{15.} E M P H Y T E O T A nō solvens per triennium, si est priuati, cadit à iure. l.

Tertio, quando res emphyteotica est

n 2 data

2. C. de iure emphyt. Si est ecclesiæ per

bienniū, nisi celestiter soluat. ca. fin. de

locat. & si expectat libellum, vel re-

potest tamen dare fratri suo sine di-

quisitionem, non dicitur celestiter sol-

cta solemnitate, secundum Bald. in l.

uere secundum glo. in d. c. si. Ista cele-

tas erit in arbitrio iudicis, & perdit

omnes meliorationes, secundum Ab-

bat. concilio septuagesimo tertio pri-

mo volumi. Si tamen dominus ei te-

nebatur in maiori quantitate, vel tan-

ta non cadit, secundum Pa. in cap. bo-

na fides de depo.

^{16.} D O M I N V S recipiens canonē ab

emphyteota lapso, pro solutione præ-

teriti, postquam expulit, non sibi præ-

iudicat, secundum Pa. in d. c. si. si reci-

pitet etiam ante expulsionem, cum pro-

testatione quod non intendit sibi præ-

judicare, non præiudicat. Si vero non

facit protestationem, sed simpliciter

recipit, sunt variae opiniones: tamen

de subtilitate iuris non præiudicat,

quia in dubio non videtur quis velle

renuntiare iuri suo. vt in c. super. hoc

de renuntia.

^{17.} R E S emphyteotica reddita ecclæ-

sæ propter non solutionem pensio-

nis, porsit iterum dari ei, qui cecidit à

iure suo, sine aliqua solemnitate, & cau-

sis requisitis in alienatione rei ecclæ-

sticæ, secundum Feder. cōf. 184. & e-

ciam eius hæredibus per text. dict. cap.

fin. & per consuetudinem, sed non al-

teri, nisi ecclesia per aliquod tēpus fuis-

set in pacifica possessione, quod cōmu-

niter fit spatio vnius anni. suprà. Ali-

enatio. §. 21.

^{18.} E M P H Y T E O T A , in quinque casib-

us eadit. Primo, si domino negat pen-

sionem petenti, & negat se eius em-

phyteotam, quia magis debet operari

cōtumacia expressa, quādō tacita. l. si i-

ta expressum. ff. de condī. & demō. se-

condō, quando sine consensu domini

vendidit, & res emphyteotica tradita

est, secundum Canonistas, in cap. po-

tuit, de locat. & si essent duo domini,

& cum assensu vnius tantum vendi-

dit, pro altera patre cadit tantum,

quia nō plus debet puniri, quādō de-

si is, quia illud dicitur nouum.

^{19.} E M P H Y T E O T A nō solvens per

triennium, si est priuati, cadit à iure. l.

Tertio, quando res emphyteotica est

n 2 data

EMPHYTEOSIS.

data pro se, & filiis, & nepotibus, hæreditibus, si filius, vel nepos refutat hæreditatem, cadit. vt non Bartol. in l. vt iurisurandi. §. si. liber. ff. de oper. lib. Secus si non ponitur hoc verbum, &

hæredibus. Quarto, quando emphyteota moritur sine legitimis, relictis naturalibus, sed limita. secundum Bartol. in l. ex facto. §. si quis ro-

gatus. ff. ad Treb. quando emphyteota est data ab ecclesia, non si a priuato.

Quinto, quando non soluit canonem, vt supra dictum est. §. 15.

¹⁹ Si multi sunt, & omnes soluerunt præter vnum pensionem totam, non cadunt, secundum gloss. in dicto cap. final. si non totam soluerint, cadunt omnes. Soluant ergo totam, & post agant contra non soluentem. Idem dic quando vnus solum patrem soluit, cadit a toto: nisi ob paupertatem, vel errorem hoc fieret, secundum comuniorem opinionem.

²⁰ L A V D E M I V M est soluendum quado res emphyteotica transit ad alium emphyteotam, quod non debet excedere quinquaginta pars pre-
tij emphyteotic*al.* f. C. de iure emphyteotica tamen de consuetudine est triginta pars, que secundum Hostien. debet seruari, nisi in quatuor casibus, in quibus non datur. Primo, quando heres adiit emphyteosim ratione hæreditatis, si tamen non est extraneus, secundum Pet. Heliz in quadam tract. Debetur etiam laudemium ab eo, qui ex donatione rem emphyteoticam habuit, secundum eundem Petrum. Vide Specul. titu. de loca. Secundo, si ex antiqua causa traditur, secus si ex noua, quia ex antiqua causa non videatur noua traditio. Tertio, si emphyteota vendit, & re integra a venditione retrocedit, non soluitur, quia dominus non habet mittere nouum emphyteotam in possessionem, & hoc verum de æquitate, licet de rigore iuris sit aliter, secundum eundem Petrum. Quarto, quando alienatio est necessaria, vt in donatione filiae, sicut supra dictum est. §. 10. Quinto, quando habentes rem emphyteoticam di-

uidunt eam inter se, quod facere possunt euam domino irquisito, secundum Bart. in l. voluntas. C. de fidei c6.

& hæc opinio melior, nisi confuetudo in contrarium obstat.

²¹ Ex deterioratione facta in re emphyteotica ab emphyteota, si est notabilis, & perpetua deterioratio fundi, vt si vinea non putatur, vel arbores incidentur, emphyteota cadit, secundum eundem Petrum, quia cessat causa, scilicet melioratio, propter qualitatut emphyteosis. Dominus propria

authoritate non potest expellere emphyteotam, secundum Panormitan.

in dicto capitul. fin. quia emphyteota

habet ius in re, vt in l. 1. ff. si ager ve-

sti, licet quidam contrarium teneant,

primum tamen melius est.

²² Q V A N D O soluitur laudemium

de terra pauci valoris, in qua sunt edi-

ficia magna palatia ab emphyteota,

soluerunt de palatijs, & non de valo-

ratium soli, quia domus cedit solo. l.

1. §. quod ait. ff. de superficie. Si emphyteota pro multis vult soluere annis, non tenetur dominus accipere, secundum Cyn. in l. 2. C. codem. codem. ius enim eius videretur adimi. Bartol. tam limitat, vt non procedat ultra tres annos, sed pro tribus annis futuris possit soluere per l. placuit. C. de fun. pa.

EMPTIO.

¹ E M P T I O nominat alienationem quandam ex venditore in emptorem, mutua voluntate pretio interueniente, & dominium, periculum, & fructus, stant apud emptorem, quia venditio rite acta est. Pa. in c. cum dilecti, de empt. & vendi. in gloss. f. & oportet quod precium soluat, vel detur fides de solutione. Aliando tamen periculum remanet apud venditorem, vt quando sit pactum, vel quando dicitur quod ponatur in scriptis, antequam fiat scriptura, vel quando venditum cum conditione, quo usque existat conditio, vel ex dolo, in quo fuit venditor, vel ex incertitudine, vt si vediatur unus seruus, vel equus ex multis, sed non hic determinat, vel quia indi-

